

# Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

## PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm<sup>2</sup> 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.

## ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român,  
Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

## ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei  
Pe 6 luni: 12 lei  
Cont nr. 49.8.01

## Omagiu Conducătorului țării

Răsărit din obștea cea mare a poporului nostru, asemenea unui stejar jalnic în mijlocul unui codru secular, Domnul Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, întruhibează în personalitatea Domniei Sale, într-o armonioasă sinteză, trăsăturile fundamentale ale sufletului mare al poporului român: dragostea de om, dreptatea, cinstea și omenia. Aceste înalte însușiri morale, atât de necesare unei superioare conviețuiri umane, se desprind evident atât din viața nouă a poporului nostru, cât și din relațiile externe ale României socialiste, ceea ce a contribuit ca „numele bun” al Domnului Președinte al Consiliului de Stat al țării noastre să crească neconținut, atât în țară cât și peste hotare.

Principiile pe care Patria noastră le-a așezat la baza politicii sale externe și pe care ea le promovează consecvent cîștigă tot mai mult teren în viața internațională, fapt confirmat și de considerația de care se bucură personalitatea Domnului Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat, pe toate meridianele globului, considerație concretizată și în apariția în 9 țări a unor lucrări legate de viața și activitatea Domniei Sale. Astfel de lucrări au apărut în Franța, două volume (ianuarie 1971 și mai 1971), în Italia, două volume (aprilie—mai 1971 și martie 1972), două ediții în Japonia (septembrie 1971 și iunie 1972) și cite un volum în: Finlanda (iunie 1971), R. F. a Germaniei (noiembrie 1971), Brazilia (noiembrie 1971), Argentina (aprilie 1972), Israel (iunie 1972) și Belgia (octombrie 1972).

De stimă și prețuire deosebită se bucură Domnul Președinte al Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, în sinul poporului nostru, cu ale cărui aspirații spre mai bine și-a identificat întru totul viața. Aceste simțăminte de care se bucură Conducerea Patriei noastre, personal Domnul Președinte al Consiliului de Stat, din partea noastră a cetățenilor, din partea tuturor fiilor țării au fișnit ca o făclie cum nu se poate mai luminoasă la sfârșitul lunii ianuarie a. c., cu prilejul împlinirii a 55 de ani de viață și 40 de ani muncă asiduă, pusă în slujba intereselor obștești de către Domnul Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat.

Ca un ales omagiu adus Conducătorului țării noastre cu prilejul acestei duble aniversări din viața Domniei Sale se înscrie și conferirea de către Senatul Universității din București Domnului Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat, a înaltului titlu de Doctor Honoris Causa al Universității din București, pentru merite excepționale în lupta de eliberare socială și națională a poporului român, pentru rodnică activitate consacrată afirmării României în viața internațională, pentru triumful cauzei păcii și colaborării în întreaga lume.

Ne stăruie permanent în minte nostalgia și semnificativa evocare pe care Conducătorul Patriei noastre a făcut-o în cuvîntarea rostită în Aula Universității din București, vineri, 26 ianuarie 1972, cînd a spus: „În acest moment nu aș putea să

nu-mi amintesc de părinții mei, de cei care mi-au dat viața și de la care am învățat să fiu drept, cinstit, să fiu întotdeauna om de omenie”.

Se știe că un popor nu poate zbura spre un viitor mai luminos dacă rupe cu trecutul său istoric, sens în care și alte pasaje din menționata cuvîntare a Domnului Președinte Nicolae Ceaușescu sînt cît se poate de grăitoare.

„Multe jertfe a trebuit să dea poporul nostru în îndelungata sa istorie milenară. Dar, înfruntînd cu eroism, fără teamă, toate greutățile, a găsit în sine forța de a rămîne întotdeauna el însuși”. Sau: „În caracterul poporului român, în dorul său nestins de libertate și neatîrnare se regăsesc întruhibate înaltele virtuți ale strămoșilor noștri; dîrzenia, mîndria și înțelepciunea dacilor și romanilor, eroismul și neînfricarea lui Decebal și Traian”. De aceea, „un popor cu o asemenea istorie glorioasă va fi întotdeauna animat de dorința de a trăi liber, independent, stăpîn pe destinele sale, de a avea relații frățesti, de prietenie și colaborare cu vecinii săi, cu toate națiunile lumii”.

„În tot ceea ce voi întreprinde — accentuează Domnul Președinte al Consiliului de Stat al țării

noastre — voi fi călăuzit de vrerea poporului meu și voi face totul ca viața lui să fie tot mai îmbelșugată și fericită...”, ceea ce vedem că se și împlinște sub ochii noștri.

\*

În telegrama trimisă Domnului Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat, la împlinirea vîrstei de 55 ani, de I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului se spune între altele: „Vă asigurăm că — așa cum în trecut Biserica Ortodoxă din Transilvania a fost alături de popor — sîntem și astăzi însușești de un cald patriotism și sprijinim în mod integral marile aspirații și realizări ale poporului român sub conducerea Domniei Voastre, pentru dezvoltarea multilaterală a Patriei noastre scumpe, una, liberă și independentă”.

Sînt simțămintele clerului și credincioșilor din Arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu, ale Ierarhilor, clerului și credincioșilor din întreaga Biserică Ortodoxă Română cu prilejul acestei sărbătorești aniversări din viața Conducătorului țării noastre.

T. R.

## Din activitatea recentă a țării noastre pentru întărirea păcii în lume

România socialistă desfășoară cu perseverență, prin reprezentanții ei, în toate organismele internaționale o activitate susținută și consecventă pentru promovarea marilor idealuri de colaborare, progres și pace între toate popoarele lumii.

Am înregistrat cu satisfacție aprecierile unor personalități reprezentative ale vieții internaționale la adresa politicii externe a României. Vizitele întreprinse de Domnul Președinte al Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, într-o serie de țări de pe toate meridianele globului, găzduirea și în ultimele luni ale anului trecut a mai multor consfătuiri cu caracter internațional în țara noastră, cît și înscrierea pe agenda celei de-a 27-a sesiuni a Adunării Generale O.N.U. a unor puncte inițiate de România sînt doar cîteva aspecte din intensa și bogată activitate pe care țara noastră a desfășurat-o mai recent pentru promovarea bunelor relații între popoare și întărirea păcii în lume.

Așa de pildă, la cea de-a 27-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. a fost adoptată în unanimitate inițiativa țării noastre, privind „creșterea rolului O.N.U. în menținerea și întărirea păcii și securității internaționale, în dezvoltarea colaborării dintre toate națiunile, în promovarea normelor dreptului internațional dintre state”. Inițiativa amintită a fost mult apreciată de statele membre ale O.N.U., care au salutat-o ca „o nouă manifestare a eforturilor susținute și utile ale guvernului român de a contribui la destinderea internațională și promovarea înțelegerii între toate națiunile” (Otto Borch, reprezentantul Danemarcei), ca „un proiect de multă vreme recunoscut ca necesar de către majoritatea statelor noastre” (Saul Rae, reprezentantul Canadei).

De asemenea, țara noastră a participat direct, în calitate de coautoare, la elaborarea a 32 de rezoluții privind dezarmarea, securitatea internațională, sprijinirea prin eforturi comune a țărilor în curs de dezvoltare, decolonizare și o serie de probleme juridice, sociale și umanitare care privesc toate popoarele.

În Declarația asupra întăririi securității internaționale se cuprind o serie de principii pentru care țara noastră a militat întotdeauna, dovedindu-se ca o apărătoare fermă a normelor și valorilor justiției și eticii internaționale, a dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, de-a se dezvolta liber și nestîngherit la adăpost de forță sau amenințarea cu forță.

Cît de semnificative, de sănătoase și de necesare pentru pașnica dezvoltare a vieții internaționale sînt în această privință și următoarele principii, pe care le desprindem din Declarația solemnă comună a Republicii Socialiste România și Republicii Islamice Pakistan, publicată cu prilejul vizitei în Pakistan a Domnului Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat, în prima jumătate a lui ianuarie 1973, și anume:

— Dreptul inalienabil al fiecărui popor de a decide soarta sa și de a-și alege sistemul său politic, economic, social corespunzător voinței și intereselor sale proprii, fără nici un amestec din afară.

— Dreptul sacru al fiecărui stat la libertate, independență și suveranitate națională.

— Dreptul inerent al fiecărui stat suveran de a folosi bogățiile sale naturale și toate celelalte resurse conform intereselor sale.

(Continuare în pag. 3)

# Gînd de mulțumire către Dumnezeu

Este o floare cu harul nemuririi, minunat de fragedă, frumoasă ca însăși tinerețea, dulce ca bucuria de a trăi într-o primăvară care nu se mai sfîrșește. Înmușurește doar printre trandafirii din vîlcelele inimii; se deschide, ca un surîs de copil fericit, numai la căldura și lumina dragostei. Altă țarină nu-i priește, că se ofilește degrab și se trece ca o suflare de vînt, ca un sunet de clopot în se-rile cu denii.

Uneori crește pe mormintele triste și tăcute. Acolo, timidă și nebăgată în seamă, zîmbește o clipă și lăcrimează în liniștea de taină a ținutimului, scuturîndu-și petalele veștede.

Cum se cheamă această gingașă floare?

Floarea a fost botezată: Recunoștința.

Binefacerea și Recunoștința!

Învăluită în tăcere, necunoscută și nevăzută, recunoștința e prezentă pretutindeni unde viază binefacerea.

Marele și veșnicul nostru făcător de bine este Dumnezeu.

Pămîntul și cerurile, orînduirile mărețe și armonia lumilor, buna întocmire a vieții și Pronia, toate sînt roadele înțelepciunii și puterii Lui. Pentru toate binefacerile dărnice Sale cele pentru noi, recunoștința noastră, oricît de vie, de fierbinte, de mișcătoare ar fi, nu poate să-l preamărească după cuviință.

Drept aceea, îți mulțumim, Făcătorule a toate, că ne-ai „zidit într-un chip atît de minunat“ (Ps. 138, 14), că sîntem făptura Ta cea mai aleasă, zămislită din lumină și flacăra, din soare și lut, din foc și din pămînt.

Ție și se cuvine toată cinstea și închinăciunea, pentru scînteile talanților gîndirii și cuvîntului, minții și simțurilor, sănătății și îndemînării la muncă, sporului în virtute și darului neistovit de bine, căci „prin harul lui Dumnezeu sînt ceea ce sînt“ (I Cor. 15, 10).

Te laudăm, Atotîndurate, pentru darurile lumii acesteia și harul celeilalte; pentru toate cîte am luat de la Tine și cele ce încă vom mai primi, pentru fiece zi ce ne-o dăruiești și încă pentru binele și fericirea semenilor noștri, precum scrie Apostolul: „Fraților, nu încetez a mulțumi pentru voi“ (Efes. 1, 16).

Iov — părintele răbdării — ne învață, prin pămînturile sale, să-ți înălțăm mărire și din certări și nenorociri. Bogat foarte fiind, nu contenea a-ți mulțumi; ajuns sărăcit, părăsit de toți ai săi, zvîrcolindu-se plin de răni și bube pe grămada de gunoi, neclătinat în credință, și pentru aceasta binecuvînta al Tău nume.

Asemenea lui, și noi în rele întîmplări aflîndu-ne, te vedem, printre lacrimi, atotbunule, și-ți simțim iubirea care ne cheamă la trezvie sufletească, îndreptare, mîntuire. Nepătrunsele Tale căi, milă sînt și dreptate, lumină și adevăr. Tu cerci inima și o lămuriești cu foc. Mînia Ta este îndurare, mustarea Ta, izbăvire, încercarea Ta, binecuvîntare; pedeapsa Ta, iertare, judecata Ta, răsplată; rana Ta, balsam și vindecare. Cine cunoaște gîndul Tău? Cine e sfetnicul Tău? Scri-su-s-a undeva pentru noi: „Domnul ceartă pe cel pe care-l iubeste și ca un părinte pedepsește pe feciorul care îi este drag“ (Pilde 3, 12).

Te mărim că ne trimiți ploi line, văzduh prielnic, primăveri cu flori, veri calde, toamne îmbelșugate de rod, ierni blînde.

Mărime Ție în veci pentru pacea lumii!

În ce chip se cuvine nouă a mulțumi Binefăcătorului pentru slăvitele Sale binefaceri revărsate cu prisosință asupra noastră? Tulburat, Psalmistul se întreba: „Ce voi răsplăti Domnului pentru toate cîte mi-a dat mie?“ (Ps. 115, 3).

Și Apostolul ne învață să-I mulțumim, întîi cu cuvîntul: „Cîntați în inimile voastre lui Dumnezeu, mulțumindu-I în psalmi, în laudări și în cîntări duhovnicești“ (Col. 3, 16).

Și încă ne arătăm simțămîntul de recunoștință făcînd semenilor ceea ce Prea Bunul ne face nouă. Să imităm pe Domnul, să întoarcem cu aceeași măsură, îndrăgind și binefăcînd aproapelui, precum nouă, Tatăl nostru.

Recunoștința stă, deci, și se desăvîrșește prin slujirea Domnului și a oamenilor, prin faptele credinței lucrătoare prin iubire (Gal. 5, 6). Ea înseamnă o lacrimă ștearsă, o inimă tristă mîngîiată, un surîs de frate celui necăjit, o mîna întinsă celui poticnit. Și încă mai înseamnă: Să împărtășești jalea fratelui tău — Omul — să te miște durerea și bucuria lui, să te înduioșezi în fața năpastei lui și grabnic să-l ajuți. Căci scris este: „Bună este rugăciunea cu ... milostenie și dreptate“ (Tobit 12, 8).

Oarecînd regele Ezechia „s-a îmbolnăvit de moarte și s-a rugat Domnului și Domnul l-a miluit și i-a dat semn. Însă Ezechia n-a fost recunoscător pentru binefacerea, care i s-a făcut, căci s-a semețit în inima lui“ (II Paral. 24, 25). Vîndecat de boala sa, el s-a mîndrit, întru duhul truției înălțîndu-se.

Și noi facem de multe ori asemenea. Ne mîndrim cu ceea ce firea nu ne aparține.

Suflete al meu, spune cît bine ți-a făcut Ție Dumnezeu și înalță cîntare de mulțumire!

## Sfînta Taină a Mirului

În practica ortodoxă, celui botezat i se administrează imediat Sf. Taină a Mirului. Prin aceasta i se împărtășește darul Sf. Duh, care îi este necesar noului botezat pentru a putea crește și a putea să se întărească în noua viață spirituală în care a intrat prin Botez.

Învățătura și practica ortodoxă în legătură cu această Sf. Taină, precum și temeiurile lor biblice, se prezintă în felul următor:

Însuși Mîntuitorul anunță așezarea acestei Sf. Taine prin cuvintele: „Cel ce crede în mine, precum a zis Scriptura: rîuri de apă vie vor curge din pîntecele lui. Iar aceasta a zis-o despre Duhul pe care aveau să-l primească acei ce cred în el. Căci încă nu era (dat) Duhul, pentru că Iisus încă nu fusese preaslăvit“ (Ioan 7, 38—39). Ele vorbesc limpede despre împărtășirea Sf. Duh celor ce vor crede, adică celor botezați, care este posibilă numai după pogorîrea Sf. Duh la primele Rusalii.

La anunțarea clară a acestei Sf. Taine se adaugă confirmarea practicării ei de către Sf. Scriptură. Căci la F. Ap. 8, 14—17, se atestă împărtășirea acestei Taine samaritenilor: „Iar apostolii din Ierusalim, auzind că Samaria a primit cuvîntul lui Dumnezeu, au trimis la ei pe Petru și pe Ioan, care, coborînd, s-au rugat pentru ei, ca să primească Duh Sfînt, căci nu se pogorise încă peste nici unul dintre ei, ci erau numai botezați în numele Domnului Iisus. Atunci își puneau mîinile peste ei și ei luau Duh Sfînt“ (F. Ap. 8, 14—17).

Din acest text rezultă că la început Sf. Taină a Mirului se împărtășea numai de către Sf. Apostoli și anume prin punerea mîinilor și numai celor ce primiseră deja Botezul creștin.

Același lucru rezultă și din textul de la F. Ap. 19, 1—6.

Din F. Ap. 8, 14—17, rezultă că Sf. Taină a Mirului era uneori împărtășită la un timp mai îndelungat după Botez, dar ea trebuie împărtășită imediat după primirea Botezului. Acesta rezultă din cuvintele Sf. Apostol Pavel: „Să nu întristați Duhul cel Sfînt al lui Dumnezeu, întru care ați fost pecetluiți pentru ziua rîscumpărării“ (Efes. 4, 30). „Ziua rîscumpărării“ nu înseamnă aici ziua Învierii Domnului, în care s-a făcut rîscumpărarea omenirii căzute în păcat, ci ziua în care ei au fost rîscumparați subiectiv prin primirea Botezului creștin. De unde rezultă că „pecetluirea“ cu Sf. Duh s-a făcut deodată cu Botezul.

Întrucît după ce s-a mărit numărul creștinilor, n-a mai fost cu putință s-o administreze numai Sf. Apostoli, Sf. Taină a Mirului este administrată — încă din primele timpuri creștine — și de către presbiteri (preoți) ca delegați ai Sf. Apostoli, respectiv ai episcopilor ca urmași ai Sf. Apostoli.

De asemenea, s-a făcut o adaptare a formei de împărtășire a acestei Sf. Taine, potrivită cu posibilitățile de azi: nu se mai împărtășește prin punerea mîinilor, ci prin ungerea cu Sf. Mir.

Această adaptare nu schimbă nimic din esența Sf. Taine a Mirului. Ea își are temeiul în faptul că Sf. Apostol Pavel numește această Sf. Taină „ungere“ și „pecetluire“ cînd zice: „Iar cel ce ne întărește pe noi împreună cu voi în Hristos și ne-a uns pe noi este Dumnezeu, care ne-a pecetluit pe noi și a dat arvuna Duhului, în inimile noastre“ (II Cor. 1, 21—22). De asemenea, Sf. Apostol Ioan o numește „ungere“ în cuvintele: „Iar voi ungere aveți de la cel Sfînt și știți toate... Cît despre voi, ungerea pe care ați luat-o de la el rămîne întru voi și n-aveți trebuință ca să vă învețe cineva, ci precum ungerea lui vă învață despre toate și învățătura aceasta adevărată este“ (I Ioan 2, 20—27).

Formula care se rostește la împărtășirea acestei Sf. Taine este următoarea: „Pecetea Darului Duhului Sfînt“. Ea este alcătuită din texte biblice ce stau în legătură cu această Sf. Taină (II Cor. 1, 21—22; Efes. 4, 30; F. Ap. 2, 38).

Ție Doamne, părinților noștri trupești și sufletești, Patriei noastre dragi și tuturor binefăcătorilor, știuți și neștiuți Vă datorăm viața și sănătatea, darurile firești și mai presus de fire, talentul și învățătura, truda și meșteșugul, belșugul și norocul, liniștea și fericirea; tot ceea ce sîntem și avem. Cu cuvîntul și cu fapta pentru toate mulțumind, ne împlinim cea mai sfîntă datorie către pururea pomeniții noștri Binefăcători.

Dă, o, Doamne al puterilor, ca-n livada frumuseții din inima noastră să crească minunat floarea cu bună mireasmă a Recunoștinței și să umple lumea cu roadele sale!

Pr. Gh. Oneșiu

Sfințirea mirului este rezervată episcopilor, capi ai Bisericilor autocefale. Adunați în mare sobor, aceștia săvîrșesc sfințirea mirului în Joia Mare, după ce l-au pregătit dintr-o mulțime de substanțe aromate.

Dar cu toate că are temeiuri clare în Sf. Scriptură, unii credincioși creștini nu admit această Sf. Taină. Această atitudine a lor încearcă s-o justifice în modul următor:

Se susține de pildă că această Sf. Taină n-ar fi menționată în Sf. Scriptură, care ar pomeni cel mult despre „punerea mîinilor“, dar nicidecum despre ungerea cu mir. Ca atare, Sf. Taină a Mirului este o inovație care nu poate fi apreciată nici măcar ca provenind de la Mîntuitorul, cu atît mai puțin ca o Taină.

Dar această obiecțiune se dovedește neîntemeiată. Caracterul de Taină al Mirungerii rezultă din faptul că ea împărtășește pe Sf. Duh. Pe de altă parte, tot ceea ce este inovație în cadrul acestei Sf. Taine este numai forma în care este administrată astăzi. Or, această inovație: înlocuirea „punerii mîinilor“ cu ungerea cu mir sfințit s-a făcut din motive binecuvîntate și în deplină potrivire cu partea lăuntrică a Tainei. Dacă lucrarea de comunicare a Sf. Duh în credincios prin această Taină este numită de către Sf. Scriptură *ungere*, atunci nu constituie nici o greșală înlocuirea punerii mîinilor cu ungerea cu mir, pe care îl sfințesc numai cei cărora le-a fost rezervat dreptul de a administra această Sf. Taină prin punerea mîinilor. Esențialul în această Sf. Taină este împărtășirea Sf. Duh, iar ungerea este identică în fond cu punerea mîinilor. Ele se deosebesc numai în ce privește forma, iar în ce privește fondul sînt identice, pentru că ambele au același efect: comunicarea Sf. Duh.

În al doilea rînd, contrarii acestei Sf. Taine obiectează: această pretinsă Taină nu este necesară, pentru că cei botezați au primit deja în Botez pe Sf. Duh. În acest sens, se provoacă la textele scripturistice de la Ioan 3, 6 și I Cor. 6, 11.

Dar ei scapă din vedere faptul că Botezul și Mirungerea sînt două Sf. Taine deosebite una de alta. Ca atare, ele împărtășesc daruri deosebite: prin Botez se dă darul Sf. Duh spre iertarea păcatului strămoșesc și a păcatelor personale, iar prin Mirungere se dă darul Sf. Duh cu ajutorul căruia cel botezat poate să crească și să se întărească în viața cea nouă primită prin Botez.

De aceea, textele respective (F. Ap. 2, 38; 8, 14—17; 19, 1—6) vorbesc aparte despre Botez și aparte despre Mirungere, subliniindu-se și necesitatea acesteia din urmă alături de Botez.

În al treilea rînd, cei ce nu admit Mirungerea obiectează: Sf. Duh poate fi împărtășit chiar și unor oameni nebotezați, deci cu atît mai mult poate fi comunicat și fără această pretinsă Taină a Mirungerii. Ca justificare, se provoacă la F. Ap. 10, 44—48, în baza căruia trag concluzia: prin urmare, împărtășirea Sf. Duh nu este legată de vreo Taină, nici nu este condiționată de primirea mai întîi a Botezului.

Recunoaștem că Sfîntul Duh poate fi împărtășit credinciosului și pe altă cale decît aceea a Sfințelilor Taine. Dar aceasta o face Dumnezeu numai excepțional; El poate face excepții, cum a făcut în cazul arătat de textul de mai sus, sau cum a făcut la Cincizecime, cînd a împărtășit Sf. Apostoli pe Sfîntul Duh în chip de limbi ca de foc, și nu prin Botez cu apă.

Însă în mod obișnuit, Dumnezeu împărtășește credinciosului pe Sfîntul Duh prin Sf. Taine. Cît privește împărtășirea Sf. Duh necesară celui botezat, pentru ca acesta să poată să crească și să se întărească în viața cea nouă primită prin Botez, aceasta a fost săvîrșită prin Sf. Taină a Mirului încă în timpul Sf. Apostoli.

C. Sîrbu

## Conferire de medalii

Miercuri, 10 ianuarie 1973, la orele 10, în salo-  
nului de recepții al reședinței mitropolitane din  
Sibiu, a avut loc solemnitatea înmînării Medaliei  
„25 de ani de la proclamarea Republicii” unor  
înalți ierarhi, șefi de culte și slujitori ai cultelor  
de diferite confesiuni, din județele Sibiu, Brașov,  
Harghita, Alba și Vâlcea.

Medaliile au fost conferite de Consiliul de Stat  
al Republicii Socialiste România prin Decretul nr.  
480/1972, cărui i-a dat citire reprezentantul De-  
partamentului Cultelor.

Înmînarea medaliei a făcut-o delegatul condu-  
cerii Departamentului Cultelor, care a felicitat căl-  
duros pe cei medaliați, dorindu-le să sprijine cu  
același zel patriotic și cu înaltă conștiință civică  
așezarea și dezvoltarea vieții celei noi din Patria  
noastră.

Au primit medalia aniversară: I. P. S. Mitropolit  
Nicolae al Ardealului, P. S. Episcop-vicar Visa-  
rion Rășinăreanu, P. C. vicar arhiepiscopesc Tr.  
Belașcu, P. C. rector Dr. Is. Todoran, P. C. prof.  
onorar Dr. S. Vlad, P. C. profesori Dr. Milan  
Șesan și Dr. Gr. Marcu, P. C. secretar șef Const.  
Voicu de la Institutul Teologic Universitar din  
Sibiu, P. C. protopopi P. Boeriu (Mediaș), N.  
Cantor (Alba Iulia), Pompiliu Dumbravă (Sf.  
Gheorghe), P. C. prot. pens. As. Marcovici și Victor  
Negrea, P. C. pr. I. Florea (Brașov) și A. Teodo-  
rescu (Blaj), — iar din cinul monahal: P. Cuv.  
Arhimandrit Ioan Dinu (M-rea Brîncoveanu —  
Sîmbăta de Sus) și Emilian Birdaș (Catedrala Re-  
întregirii bisericești — Alba Iulia).

P. C. protopopi Lazăr David (Tg. Mureș) și I.  
Dragolea (Sighișoara) le-a fost înmînată aceeași

distincție în cadrele solemnității desfășurate la  
Cluj.

La Sibiu, în cadrele aceleiași solemnități, me-  
dalia a mai fost conferită: P. S. Episcop Iosif al  
Rîmnicului și Argeșului, P. C. vicar eparhial pr.  
Dumitrescu și P. Cuv. maici Mihaela Ghișoiu, sta-  
reța Mănăstirii Hurezu.

Au primit de asemenea medalia aniversară șefi  
și slujitori ai altor culte, în frunte cu: P. S. Episcop  
Marton Aron (rom.-cat. Alba Iulia), Eminentă Sa  
Episcopul Albert Klein (ev. lut., Sibiu), Monse-  
niorul Iakob Antal, episcop auxiliar rom. cat.  
(Alba Iulia), Dl vicar și prorector Dr. Hermann  
Binder (Sibiu), Rev. rector Dr. Iozsef Nemecek  
(Alba Iulia) etc.

În numele celor medaliați au vorbit I. P. S.  
nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului, Em. Lor  
Episcopii Albert Klein, Iakob Antal, prof. ref.  
Szabó Carol și prot. unit. Szász Denes, exprimînd  
calde mulțumiri Conducerei de Stat pentru dis-  
tincția acordată și încredințînd-o că șefii și sluji-  
torii cultelor vor contribui și în viitor, cu rîvnă  
sporită, la propășirea Patriei socialiste, la cimen-  
tarea unității poporului nostru.

La masa de amiază, cei distinși cu medalia ani-  
versară au fost oaspeții Arhiepiscopului nostru.

În cursul mesei, care a avut loc la Institutul  
Teologic, s-au rostit toasturi pentru Conducerea  
de Stat, pentru Dl Președinte Nicolae Ceaușescu,  
pentru înfrățirea între culte și între naționalitățile  
conlocuitoare din țara noastră, pentru prosperitatea  
crescîndă a Patriei socialiste și pentru pacea a toată  
lumea.

R.

## Din activitatea recentă a țării noastre pentru întărirea păcii în lume

(Urmare din pag. 1)

— Egalitatea în drepturi a tuturor statelor, in-  
diferent de mărime și sistemul politic și economic.

— Dreptul fiecărui stat de a participa, în con-  
diții de egalitate, la soluționarea problemelor in-  
ternaționale care prezintă interes pentru el.

— Avantajul reciproc în cadrul cooperării din-  
tre state în toate domeniile.

— Dreptul și îndatorirea statelor, indiferent de  
sistemele lor sociale și politice, de a coopera în-  
tre ele în diverse domenii în scopul menținerii  
păcii și securității și al progresului economic și so-  
cial al tuturor națiunilor.

— Neamestecul, sub nici o formă și sub nici un  
pretext, în afacerile interne sau externe ale altor  
state.

— Respectarea inviolabilității frontierelor de  
stat și a integrității teritoriale a statelor.

— Obligația statelor de a se abține, în relațiile  
lor internaționale, de la orice fel de constrîngere  
de ordin militar, politic, economic sau de altă  
natură și de la amenințarea cu forța sau folosi-  
rea forței, sub orice pretext sau în orice împreju-  
rare, împotriva oricărui stat ș. a.

Sînt cunoscute, de asemenea, eforturile consec-  
vente ale conducerii Patriei noastre în scopul con-  
vocării Conferinței țărilor din Europa pentru secu-  
ritate, colaborare și pace, care a și început lucră-  
rile pregătitoare în toamna anului trecut la Hel-  
sinki (Finlanda).

O altă trăsătură a politicii externe a statului  
nostru a fost permanenta preocupare de a sprijini  
prin acțiuni concrete lupta popoarelor Africii,  
Asiei și Americii Latine pentru dreptul la dezvoltare  
economică și culturală, pentru apărarea fiin-  
ței lor naționale, pentru lichidarea rămășițelor do-  
minanței coloniale.

România a luat parte activă — prin reprezen-  
tanții ei la cea de-a 27-a sesiune a O.N.U. —  
la întocmirea și dezbaterile unui șir de documente  
menite să pună în aplicare hotărârile cu privire la  
acordarea independenței popoarelor coloniale, pen-  
tru lichidarea practicilor odioase ale apartheid-  
ului și inegalităților rasiale. „Atît în O.N.U., cît  
și în afara organizației, simțim puternic sprijinul  
material, moral și politic acordat de România po-  
poarelor asuprite ale Africii, celorlalte popoare ale  
„lumii a treia”, luptei lor juste, ajutor pentru care  
sîntem profund recunoscători poporului și Guver-  
nului României” — a subliniat în legătură cu a-  
ceasta Mamudou Thiam, secretar executiv al Or-  
ganizației Unității Africane pe lângă O.N.U.

Putem spune deci că, prin acțiunile și inițiativele  
sale din ultimul timp, România socialistă a de-  
monstrat încă odată dorința sa de a contribui la  
îmbunătățirea climatului de încredere, stimă și  
cooperare pașnică, la edificarea unei lumi în care  
războaiele și politica de forță să fie pe deplin în-  
lăturate.

F. Costea

## Sărbătorirea

### „Telegrafului Român”

Împlinirea a 120 de ani de apariție neîntreruptă  
a „Telegrafului Român” a fost marcată la Centrul  
nostru arhiepiscopesc din Sibiu prin două momente  
mai deosebite.

Astfel, la sfîrșitul predicii sale de Duminică,  
14 ianuarie 1973, rostită în Catedrala mitropoli-  
tană, P. C. cons. Gh. Papuc a făcut în fața cre-  
dincioșilor prezenți la Sf. Liturghie o scurtă pre-  
zentare a acestei gazete, cu o vîrstă așa de vene-  
rabilă.

În chip special însă acest eveniment aniversar  
din viața „Telegrafului Român” a fost subliniat  
în adunarea festivă care a avut loc în Aula Insti-  
tutului Teologic Universitar din Sibiu, Duminică,  
4 februarie 1973, după Sf. Liturghie, la care au  
participat: I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardea-  
lului, P. S. Episcop-vicar Visarion, P. C. vicar  
Tr. Belașcu, P. C. rector Is. Todoran, P. C. con-  
silieri și angajați de la Centrul arhiepiscopesc,  
P. C. profesori de la Institutul Teologic, studenți  
teologi.

Programul a fost deschis printr-un scurt cuvînt  
al P. C. rector Is. Todoran, după care corul stu-  
denților teologi a interpretat compoziția biseri-  
cească: Sfînt, Sfînt, Sfînt, de Gh. Cucu.

Pe marginea evenimentului aniversar, o reușită  
conferință a susținut apoi P. C. pr. prof. M.  
Păcurariu, care, după ce face un scurt istoric al  
publicațiilor românești din Transilvania, se oprește  
și asupra celor trei perioade mai distincte din  
viața „Telegrafului Român”, al cărui scop de „că-  
petenie — după cum specifică un document de la  
începutul apariției sale — va fi a atinge și a des-  
bate mai cu osebire interesele proprii și trebuințele  
de căpetenie ale poporului român și a împărtăși  
orice fapte și întîmplări adevărate și vrednice de  
știut din ținuturile, orașele și satele unde se află  
românii”.

Este demn de reținut din expunerea menționată  
că, asemenea Îndrumătorului bisericesc, și la „Tele-  
graful Român” a predominat, pînă în 1918, as-  
pectul național, cultural, economic și social din  
viața românilor transilvăneni față de cel biseri-  
cesc, redactorii din această perioadă, oameni de  
mare vază din acel timp și care au fost prezen-  
tați pe rînd de vorbitor, străduindu-se să respecte  
programul stabilit gazetei de mitropolitul Șaguna,  
în condițiile de asuprire ale stăpînirii habsburgice.

(Continuare în pag. 4)

## ION NECULCE

— 300 DE ANI DE LA NAȘTEREA SA —

S-au împlinit la sfîrșitul anului trecut 300 de  
ani de la nașterea celui mai talentat cronicar ro-  
mân moldovean, Ion Neculce, care prin valoarea  
și frumusețea operei sale umple de căldură patrio-  
tică, de oglindire vie și de înțelepciune străbună  
literatura istorică românească.

Această aniversare din viața marelui nostru cro-  
nicar ne oferă potrivit prilej să încreștăm cîteva  
aspecte din viața și opera sa.

Ion Neculce se trage dintr-o familie boierească  
din Moldova. Rămas orfan de tată, își petrece o  
parte din copilărie în Muntenia, crescut de bunica  
din partea mamei. La vîrsta de 19 ani se întoarce  
în Moldova, unde ocupă demnități înalte: vornic  
și apoi — în vremea luminatului domn Dimitrie  
Cantemir, ajunge mare batman (comandant de oș-  
tire). După lupta de la Stănilești (1711) pribegeste  
timp de 9 ani prin Rusia și Polonia. Reintrînd în  
drepturi, se întoarce în patria sa în vremea lui  
Nicolae Mavrocordat, unde trăiește pînă la anul  
1745.

După o viață de lupte și fapte eroice în slujba  
țării, spre bătrînețe scrie cronica sa: „Letopisețul  
Țării Moldovei, de la Dabija-Vodă pînă la a doua  
domnie a lui Constantin Mavrocordat” (1661—  
1743). Această lucrare este premersă de 42 le-  
gende istorice, adunate sub titlul: „O samă de  
cuvînte”.

Letopisețul cuprinde întîmplări și fapte din nu-  
meroase domnii, lăsînd un loc important domniei  
lui Dimitrie Cantemir, căruia i-a fost devotat și a  
cărui politică — de eliberare de sub turci și a-  
lianță cu Rusia, el a susținut-o. Neculce descrie  
faptele celor 82 de ani „din auzitele celor bătrîni  
boieri”, iar cele mai multe, din peste 50 de ani,  
sînt întîmplări trăite în mare parte de el, scrie  
„din a sa știință”.

Cele 42 de legende cuprind „o seamă de istorii  
mai alese” culese „din bătrîni”, cu fapte din viața  
unor domnitori, mai ales: Ștefan cel Mare, Petru  
Rareș, Vasile Lupu și Gheorghe Ștefan; întîmplări  
cu boieri (Spătarul Milesescu, logofătul Tăutu), sau  
chiar cu oameni de jos.

Întreaga cronică a lui Ion Neculce este străbă-  
tută de un puternic simțămînt patriotic, căci toate  
mai întîi „au fost scrise în inima sa”, după cum  
însuși mărturisește la început. Paginile ei, scrise  
cu un dar de mare povestitor asemenea lui Ion  
Creangă și M. Sadoveanu, în frumos și curgător  
grai popular moldovenesc, cu pilde, cu sentințe  
morale și proverbe bătrînești, sînt pline de învă-  
țăminte și îndemnuri sănătoase.

Cronica lui Ion Neculce deci dăruiește cititori-  
lor, pe lângă o cunoaștere a faptelor istorice ale  
trecutului, o oglindire vie a epocii aceleia și o  
desfătare și o hrană sufletească ziditoare. De aceea  
opera lui a stîrnit și stîrnește ecouri din cele mai  
însemnate în creațiile literaturii noastre, ca de  
pildă, poemele lui Bolintineanu: *Daniil Sibaștru*,  
*Mănăstirea Putna*, *Mama lui Ștefan cel Mare*, etc.;  
*Vasile Alecsandri*: *Dumbrava Roșie*, *Altarul Mă-  
năstirii Putna*, *Visul lui Petru Rareș*, *Movila lui  
Burcel*, sau unele din romanele lui M. Sadoveanu,  
ca *Zodia Cancerului* etc. Toate acestea au fost ins-  
pirate, unele direct, iar altele au puncte de plecare  
și motive din opera lui Neculce.

Aniversînd cei 300 de ani de la nașterea croni-  
carului Ion Neculce, gîndul ne duce încă odată la  
toți vrednicii noștri înaintași, care ne-au lăsat fapte  
mărețe din trecutul poporului nostru, din care ne  
lumînam și ne hrănim sufletește, pentru a ne iubi  
cu mai multă căldură Patria și poporul, căci nu-  
mai astfel le cinstim după cuviință amintirea.

Pr. I. Fulea

## Sf. Liturghie arhierescă la Blaj

Duminică, 31 decembrie 1972, în catedrala Sf. Treime din Blaj a avut loc îndătinata Sf. Liturghie arhierescă, slujită, din încredințarea I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului care a fost reținut la Sibiu, de P. S. Episcop-vicar Visarion. P. S. Sa a fost însoțit de P. C. vicar Tr. Belasçu, P. C. cons. Gh. Papuc și P. C. arhid. I. Bolog, iar la Sf. Liturghie a mai fost înconjurat de C. preoți: A. Teodorescu (Blaj I), I. Cărpinișan (Blaj II), V. Mărginean (Blaj III) și alți preoți din împrejurimi.

Răspunsurile au fost date de corul Catedralei mitropolitane din Sibiu, condus de vrednicul lui dirigor, P. C. prof. Gh. Șoima, ceea ce a imprimat o notă deosebită acestei Sf. Liturghii. Întrucât era chiar odovania (încheierea) marelui praznic al Nașterii Domnului, la priceasnă corul a interpretat un mănunchi din minunatele noastre colinde, care au fost mult gustate de credincioșii prezenți în catedrală.

Bucuriei pricinuite credincioșilor blăjeni de slujba arhierescă, precum și de prezența corului sibian i-a dat glas C. pr. A. Teodorescu (Blaj I), care — după ce exprimă, la sfârșitul Sf. Liturghii, mulțumiri în numele credincioșilor — subliniază importanța marelui eveniment patriotic: Aniversarea a 25 de ani de la proclamarea Republicii.

În cinstea acestei aniversări a fost oficiat și un Te-Deum.

A vorbit apoi P. C. vicar Tr. Belasçu, care tălmăcește câteva semnificații al Crăciunului, după care exprimă bucuria împreună-trăirii a fraților de aceeași limbă, regăsiți în Biserica Ortodoxă Română.

„Actul de la 1948 — spune P. C. Sa — a fost mareț, pentru că ne-a adus pe toți credincioși

români în corabia Bisericii ortodoxe, în care am fost cu toții înainte de 1700. Nu mai sîntem „noi” și „voi” și, așa cum s-a putut constata și la Sf. Liturghie de astăzi, avem aceeași slujbă, aceleași rugăciuni, aceleași cîntări, în aceeași dulce limbă, românească. Iată pentru ce bucuria noastră a fost deplină astăzi.”

Cuvînt de învățătură și îndemn a rostit apoi P. S. Episcop-vicar Visarion, care împărtășește credincioșilor regretul I. P. S. Mitropolit Nicolae de a nu fi putut să fie de față, cît și prețuirea I. P. S. Sale pentru credincioșii blăjeni.

În continuare, P. S. Sa zăbovește cu deosebire asupra triplei semnificații a zilei care urma și anume:

a — Anul Nou, care ne amintește și de înnoirea noastră prin harul divin, de înlocuirea patimilor prin virtuți;

b — Tăierea împrejur, care ne arată că la înnoirea vieții nu se ajunge decît prin străduire și adesea prin jertfă, și

c — Sf. Vasile cel Mare, care este exemplu viu de viață înnoită, de viețuire minunată pe care se cuvine s-o urmărim și noi.

La agapa care urmat, au vorbit P. C. prot. S. Silveșan, în numele protopopiatului Aiud, dl. Gh. Horbat, în numele credincioșilor, P. C. cons. Gh. Papuc, P. C. vicar Tr. Belasçu și P. S. Episcop-vicar Visarion.

Sf. Liturghie arhierescă, înfrumusețată de răspunsurile corului mitropolitan din Sibiu, precum și cuvîntările care s-au rostit, au constituit deci un nou și binecuvîntat prilej de zidire creștinească și patriotică a credincioșilor blăjeni.

## Sărbătorirea

### „Telegrafului Român”

(Urmare din pag. 3)

Telegraful Român a militat de asemenea pentru formarea unei limbi literare românești unitare, în care scop a reprodus numeroase articole literare din România Literară, Steaua Dunării, Convorbiri Literare și alte publicații din celelalte două provincii românești.

Începînd cu 1876 gazeta a început să apară chiar cu un supliment literar, intitulat: „Foișoara Telegrafului Român”, la care referindu-se în chip special, în nr. 5 din „Convorbiri Literare” 1877, marele Eminescu scria: „De un an și mai bine a început să iasă la lumină, pe lângă foaia politică „Telegraful Român”, o foaie literară. Aceasta din urmă numită „Foișoara Telegrafului Român” se îndeletnicește mai cu seamă cu răspîndirea științelor practice, trebuitoare poporului... Ea e menită a pune în mîna învățătorului sătesc și a preotului o lectură, scrisă românește de-a dreptul, lesne de înțeles și folositoare”.

Vorbitorul a prezentat de asemenea și alte aspecte privitoare la ridicarea obștei românești careia se adresa, precum și celelalte două perioade ale „Telegrafului Român” dintre anii 1918—1948 și din 1948 pînă astăzi.

În continuare, stud. M. Munteanu din anul II a citit un fragment dintr-un articol din Telegraful Român consacrat Unirii Principatelor din 1859, stud. D. Ciobotea din an. III, fragmente din două articole privitoare la Marea Adunare de la Alba Iulia, din 1 decembrie 1918, care a consacrat Unirea Transilvaniei cu România, și stud. N. Streza din an. IV un fragment dintr-un articol apărut în „Telegraful Român” din 1963, privitor la Reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române.

Corul studenților teologi interpretează melodia psaltică „Taina creștinătății”.

În încheiere a luat cuvîntul I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, care subliniază importanța celor 120 de ani de apariție a „Telegrafului Român”, atît pentru publicistica noastră bisericească, cît și pentru cea românească în general.

I. P. S. Sa reliefează cu deosebire două aspecte mai semnificative din lucrarea „Telegrafului Român” și anume:

1. Sprijinirea pe care foaia a acordat-o strădaniei după unitate a românilor de pretutindeni într-un stat național, ca și strădaniilor pentru unitatea noastră bisericească, fapte pe care „Telegraful Român” a avut bucuria să le vadă împlinite, precum și

2. Sprijinirea rîvnii de dezvoltare, de progres a poporului nostru, pentru ca prin munca lui să se ridice pe trepte tot mai înalte de cultură și civilizație.

Din acest motiv, conchidea Arhipăstorul nostru, această aniversare este pentru noi un îndemn ca, așa cum înaintașii noștri au muncit și au luptat pentru ridicarea poporului din care făceau parte, și noi să ne angajăm cu toată ființa în lucrarea de întărire a unității noastre bisericești, aducîndu-ne totodată contribuția deplină la înfăptuirea idealurilor de astăzi ale poporului nostru, la înfăptuirea imperativelor majore ale omenirii în tregi.

## Învățători din Pildele lui Solomon

- Nu zăbovi a face bine celui ce are nevoie, cînd ai puțină să-l ajuți. Nu spune aproapelui tău: „Du-te și vino, mîine îți voi da” cînd poți să-i dai acum (3, 28—29).
- Calea dreptilor e ca zarea dimineții, ce se mărește mereu pînă ce se face ziua mare. Iar calea celor fărădelege e ca întunericul, și ei nici nu bănuiesc de ce se pot împiedica (4, 18—19).
- Păzește-ți inima mai mult decît orice, căci din ea țîșnește viața (4, 23).
- Povața este un sfetnic bun și legea o lumină, iar îndemnurile care dau învățătură sînt calea vieții (6, 23).
- De ceea ce se teme cel nelegiuit nu scapă, iar cererea celor dreți (Dumnezeu) o împlinește (10, 24).
- Cîntarul strîmb este urgisit de Domnul, iar cîntărirea dreaptă este plăcerea Lui (11, 1).
- Dacă vine mîndria, va veni și ocara, iar înțelepciunea este cu cei smeriți (11, 2).

Pr. Petre Constantinescu

## 400 de ani de la zidirea bisericii fostei Mănăstiri Coșuna-Bucovățul Vechi

Miercuri, 6 decembrie 1972, la Centrul arhiepiscopesc din Craiova a avut loc sărbătorirea împlinirii a 400 de ani de la zidirea bisericii — monument istoric — fostei Mănăstiri Coșuna (astăzi Bucovățul Vechi), în jurul căreia a fost construită Școala de cîntăreți bisericești și Seminarul teologic din Craiova.

Evenimentul a fost subliniat printr-o ședință festivă, prezidată de P. S. Episcop Nestor Severineanul, Locțiitor de Arhiepiscop al Craiovei și Vicar al Sf. Mitropolii a Olteniei, în cadrul căreia s-au făcut o seamă de comunicări.

Au participat angajații Centrului Arhiepiscopesc, preoți, profesorii și elevii seminariști din Craiova etc.

Erau de față de asemenea reprezentantul Departamentului Cultelor și ai autorităților locale de stat, directori de arhive și muzee, profesori de specialitate ș. a.

Deschizînd ședința, P. S. Episcop Nestor a spus între altele:

Azi avem plăcuta bucurie și prilejul rar de a sărbători împlinirea a 400 de ani de la zidirea bisericii Coșuna-Bucovăț. După cum se cunoaște este cea mai veche zidire din Craiova, ce se păstrează pînă astăzi, aproape în forma originală. Din a doua jumătate a veacului al XVI-lea, aici, în lunca Jiului, dăinuiește acest altar de închinăciune, altar de cultură românească, monument de arhitectură, de artă și de civilizație românească din veacul respectiv.

Pentru însemnătatea monumentului de atunci, pentru însemnătatea pe care a avut-o în decursul a patru veacuri, pentru însemnătatea lui de astăzi, pentru semnificația pe care Conducerea țării o acordă unor astfel de fundații, noi, pentru a populariza valoarea istorico-culturală a monumentului de la Coșuna-Mofleni, am organizat această festivitate.

În continuare, P. S. Episcop-vicar Nestor susține comunicarea: „Ctitorii principali ai Mănăstirii Bucovăț”, în care arată că în secolul al XV-lea, sub Alexandru Mircea Voievod, Stepan, un sfetnic ce a deținut și funcția de Mare Ban al Craiovei, a zidit în vara anului 1572 monumentală biserică de la Mofleni. La această operă a fost ajutat de fiul său Pîrvu, care în cele din urmă a ajuns mare logofăt al Țării Românești.

Așadar, în istoria Patriei noastre au rămas acești doi ctitori ai Bucovățului: Stepan, Marele Ban al

Craiovei, și Pîrvu, care s-a înrudit cu familia lui Alexandru voievod. Acesta ar fi dat chiar ajutor la săvîrșirea sfîntului locaș.

În rîndul ctitorilor de la Bucovăț s-a înscris la loc de cinste și marele Mihai Viteazul, cel care a unit poporul român de pe teritoriul Daciei, într-o singură țară.

A vorbit apoi P. C. pr. D. Bălașa, care a prezentat comunicarea: *Profilul istoric al Mănăstirii Coșuna-Bucovățul Vechi*, în care, după succinte considerații privitoare la cetatea daco-romană Pelendava, a arătat cum o parte din materialul acestui castru a fost folosit de către strămoșii lui Stepan — Marele Ban al Craiovei, care se înrudeau cu Mircea cel Bătrîn, la zidirea pe malul Jiului a Mănăstirii Coșuna, deteriorată probabil în timpul domnitorului Mihnea cel Rău și refăcută în anul 1572 de către Stepan și fiul său Pîrvu.

Valoarea monumentului istoric Bucovățul Vechi constă în faptul că păstrează portretele membrilor familiei lui Alexandru voievod, ale ctitorilor bisericii, precum și *Cronica murală*, unică în Țara Românească, scrisă în limba slavonă, în anul 1574.

În continuare, P. C. prof. Ilie Brătan, vorbește despre *Valori artistice la Mănăstirea Coșuna-Bucovăț*, în care a descris amănunțit arhitectura, dar mai ales pictura acestui locaș de închinare, executată între anii 1574—1579.

P. C. pr. Petre Constantinescu, directorul Seminarului teologic din Craiova, a prezentat comunicarea: *Zodiacul în pictura de la biserică Bucovățul Vechi*, arătînd motivul pentru care semnele zodiacale au fost îngăduite să apară în pictura noastră bisericească, subliniind faptul că Biserica noastră a combătut presupusa influență pe care zodiile le-ar avea asupra vieții oamenilor.

Ultima comunicare a fost făcută de P. C. prof. Ion Ionescu cu tema: *Pelendava — vechea vatră a Mănăstirii Bucovățul Vechi*, în care emite părerea că numirea Pelendava ar însemna Cetatea pelenilor, a crescătorilor de cai, un trib dac.

În programul aniversării pe care o semnalăm au fost cuprinse și o seamă de puncte cu caracter artistic, în expunerile făcute subliniindu-se grija pe care trebuie s-o avem permanent față de vechile noastre monumente bisericești, adevărate comori ale evlaviei și creației poporului nostru, precum și sumele mari pe care statul nostru le investește pentru conservarea lor.